

E-sąd, czyli możliwość składania pozwów przez Internet

Z dniem 1 stycznia 2010 r. działalność rozpoczął tzw. e-sąd, którego zadaniem jest rozpoznawanie nieskomplikowanych spraw o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Wprowadzone do Kodeksu postępowania cywilnego rozwiązanie, umożliwia składanie pozwów drogą elektroniczną, co z jednej strony ma znacznie uprościć i przyspieszyć procedury sądowe, a z drugiej ma odciążyć sądy tradycyjne od rozpatrywania spraw drobnych, niewymagających przeprowadzania postępowania dowodowego.

Poza Wielką Brytanią, Niemcami i Czechami, Polska jest czwartym krajem europejskim, w których funkcjonuje e-postępowanie. Jedynym e-sądem w Polsce jest Sąd Rejonowy w Lublinie, XVI Wydział Cywilny. Oznacza to, że rozpatrywanie wszelkich spraw w elektronicznym postępowaniu upominawczym, niezależnie od wartości przedmiotu sporu oraz miejsca zamieszkania pozwanego, należy do tego sądu.

Decydując się na wszczęcie sprawy w ramach e-postępowania, powód (podmiot wnoszący pozew) musi dokonać stosownej rejestracji na stronie internetowej e-sądu. Niezbędne oprócz podania imienia i nazwiska lub firmy, jest wpisanie odpowiednio numeru PESEL lub NIP oraz REGON. Po założeniu konta, powód loguje się i wypełnia elektroniczny formularz. System odmówi przyjęcia pozwu w przypadku niewypełnienia wszystkich wymaganych pól. W pozwie należy wskazać dowody na poparcie swoich twierdzeń, tzn. precyzyjnie określić charakter dowodu np. faktura VAT nr 1234/56, jednakże do pozwu nie dołącza się żadnych dokumentów (pełnomocnictwa, umowy, faktur itd.). W przypadku, gdy powód nie dysponuje stosownymi dokumentami potwierdzającymi okoliczności wskazane w pozwie, niedopuszczalne jest przeprowadzenie dowodów osobowych (np. z zeznań świadków czy przesłuchania stron). Wynika to z istoty elektronicznego postępowania upominawczego, w trakcie którego sąd wydaje nakaz zapłaty na tzw. posiedzeniu niejawnym (tzn. bez udziału stron).

Warunkiem wszczęcia w tym trybie postępowania jest uiszczenie opłaty sądowej w formie bezgotówkowej (np. przelewem) i poinformowanie o tym fakcie w piśmie. W odróżnieniu od tradycyjnego postępowania sądowego, w elektronicznym postępowaniu upominawczym niemożliwe jest zwolnienie powoda od kosztów sądowych. W związku z tym osoby, które nie są w stanie uiścić opłaty sądowej, muszą skorzystać z tradycyjnej formy składania pozwów. W przypadku uznania przez e-sąd, iż nie zachodzą podstawy do wydania nakazu zapłaty, sprawa zostanie przekazana do sądu według właściwości ogólnej.

Zgodnie z założeniami nakaz zapłaty powinien być wydany w ciągu kilku dni roboczych i wysłany pozwanemu w formie papierowej. W przeciwieństwie do powoda, którego komunikacja z e-sądem może się odbywać wyłącznie w drodze elektronicznej, pozwany według własnego wyboru może kontaktować się z e-sądem w sposób tradycyjny (w formie papierowej) albo drogą elektroniczną. Jednak jeśli pozwany wniesie pismo drogą elektroniczną to ta forma stanie się wyłączna także dla niego i nie będzie już możliwy powrót do wnoszenia pism procesowych w formie papierowej tzn. nie będą one wywoływały skutków prawnych.

Z uwagi na brak obowiązku złożenia załączników do pozwu, przewidziano prosty sposób składania przez pozwanego sprzeciwu od wydanego nakazu zapłaty, bez potrzeby uzasadniania go ani przedstawiania dowodów. W przypadku prawidłowo wniesionego

sprzeciwu, nakaz zapłaty traci moc w całości, a e-sąd przekazuje sprawę innemu sądowi według właściwości ogólnej, który rozstrzygnie zaistniały spór.

Autor: Jacek Łubecki, radca prawny, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy